

Advies nr 08/2013 van 13 maart 2013

Betreft: ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 december 1996 betreffende de verschillende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar* (CO-A-2013-004)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Binnenlandse Zaken mevrouw Joëlle MILQUET, ontvangen op 29/01/2013;

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans;

Brengt op 13 maart 2013 het volgend advies uit:

I. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. Het koninklijk besluit van 10 december 1996 *betreffende de verschillende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar*, hierna het besluit, werd in 2006¹ aangepast teneinde de aflevering van een elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen jonger dan 12 jaar mogelijk te maken.

2. Het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit, hierna het ontwerp, wil het basisbesluit m.b.t. identiteitsdocumenten van kinderen onder de 12 jaar op een aantal punten aanpassen, namelijk:

- een einde stellen aan de aflevering van het identiteitsstuk;
- een einde stellen aan de afgifte van het identiteitsbewijs aan Belgische kinderen;
- pleegouders en verantwoordelijken van pleeginstellingen ook de mogelijkheid bieden om voor kinderen een identiteitsbewijs of een elektronische identiteitsdocument aan te vragen;
- ervoor zorgen dat Belgische kinderen op geen enkel moment zonder geldig identiteitsdocument vallen.

II. ONDERZOEK VAN DE ONTWERPTEKST

Artikel 1 ontwerp wijzigt artikel 6 van het besluit

3. De actuele tekst van artikel 6 van het besluit is achterhaald. Aan Belgische kinderen kan eigenlijk geen papieren identiteitsbewijs, zoals omschreven in hoofdstuk II van het besluit, meer worden uitgereikt.

4. Het koninklijk besluit van 18 oktober 2006 waardoor het elektronisch identiteitsbewijs werd ingevoerd, voorzag in een gefaseerde invoering, geregeld door overgangsbepalingen. Aanvankelijk mochten slechts een beperkt aantal gemeenten dit elektronisch document uitreiken (cf. artikel 4, § 1). Er werd evenwel voorzien dat de minister bepaalde vanaf wanneer:

- alle gemeenten dit document afleveren;
- uitsluitend nog een elektronisch identiteitsbewijs wordt afgeleverd.

5. Het ministerieel besluit van 3 maart 2009 *houdende de beslissing om het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de twaalf jaren veralgemeend in te voeren*,

¹ Zie koninklijk besluit van 18 oktober 2006 *betreffende het elektronisch identiteitsdocument voor Belgische kinderen onder de 12 jaar*, m.b.t. hetwelk de Commissie een gunstig advies uitbracht (advies nr. 33/2006 van 9 september 2006).

bepaalde dat vanaf 16/03/2009 het elektronisch identiteitsdocument wordt ingevoerd voor alle gemeenten. Artikel 2 van dat besluit bepaalde dat vanaf de omschakeling naar het elektronisch identiteitsdocument de uitreiking van het kartonnen identiteitsbewijs wordt stopgezet.

6. Door de voorgestelde aanpassing wordt het besluit afgestemd op deze nieuwe realiteit.

7. De Commissie is van oordeel dat het voor de duidelijkheid en de rechtszekerheid een goede zaak is dat er m.b.t. tot eenzelfde persoon niet meerdere soorten identiteitsdocumenten in omloop zijn. Dit kan aanleiding geven tot verwarring en onduidelijkheid vooral wanneer de gegevens die erop worden vermeld niet dezelfde zijn omdat de documenten niet in dezelfde mate werden geactualiseerd (artikel 4, § 1, 4°, WVP). In het licht hiervan is het positief dat de voorkeur wordt gegeven aan het elektronisch identiteitsdocument. Het concept ervan is immers analoog aan de eID van volwassenen en het biedt dezelfde garanties tegen vervalsing, mogelijkheid om de elektronische functie te schorsen ingeval van verlies of diefstal.

8. Het kartonnen identiteitsbewijs, dat behouden wordt voor niet-Belgische kinderen, wordt in beginsel afgeleverd op verzoek van de persoon of personen die het ouderlijk gezag uitoefenen. Wanneer een dergelijk kind wordt toevertrouwd aan pleegouders of een pleeginstelling kan dit problemen opleveren wanneer een uitstap naar het buitenland wordt georganiseerd en de ouders niet te vinden zijn of niet willen instemmen met de aflevering van het document.

9. Ingevolge het nieuw derde lid dat door het ontwerp wordt ingevoerd, wordt een einde gemaakt aan de rechtsonzekerheid²: voortaan kan het initiatief ook uitgaan van de pleegouders of de verantwoordelijke van een pleeginstelling voor zover zij de beslissing voorleggen waardoor het kind aan hen werd toevertrouwd. Vermits deze aanpassing geen invloed heeft op de overige randvoorwaarden m.b.t. de aanmaak en afgifte van het identiteitsbewijs, roept dit vanuit WVP-perspectief geen bijzondere bedenkingen op.

Artikel 2 ontwerp vervangt artikel 11 van het besluit

10. Het huidige artikel 11 van het besluit bevat een verwijzing naar artikel 5. Ingevolge deze verwijzing draagt het identiteitsbewijs hetzelfde nummer als het identiteitsstuk. Bij gebrek aan identiteitsstuk krijgt het identiteitsbewijs een nummer dat op dezelfde wijze als dat van het identiteitsstuk is opgebouwd.

² Zie de toelichting bij artikel 4 van het ontwerp waardoor een gelijkaardige regeling wordt ingevoerd voor de afgifte van het elektronisch identiteitsdocument aan Belgisch kinderen.

11. Vermits alle bepalingen m.b.t. het identiteitsstuk, waaronder artikel 5, worden opgeheven (zie punten 19-22), valt in het voorgestelde nieuwe artikel 11 de verwijzing naar artikel 5 weg en wordt de opbouw van het nummer zoals omschreven in het opgeheven artikel 5 overgenomen in artikel 11.

12. Het betreft dus eigenlijk een technische aanpassing die vanuit WVP-perspectief geen bijzondere commentaar behoeft.

Artikel 3 ontwerp vult artikel 15 van het besluit aan

13. Deze aanvulling spruit voort uit de keuze die in het ontwerp wordt gemaakt om voortaan ook pleegouders en de vertegenwoordigers van een pleeginstelling de mogelijkheid te bieden om een identiteitsbewijs aan te vragen. Door de aanvulling worden de in acht te nemen formaliteiten bij de aanvraag van een identiteitsdocument tot hen uitgebreid.

Artikel 4 ontwerp vervangt artikel 16bis van het besluit

14. Artikel 16*bis* voorzag in de mogelijkheid om een elektronisch identiteitsdocument af te leveren aan Belgische kinderen onder de 12 jaar. In de nieuwe versie van artikel 16*bis* wordt rekening gehouden met andere wijzigingen die door het ontwerp aan het besluit worden aangebracht:

- er wordt uitdrukkelijk vermeld dat het elektronisch identiteitsdocument van bij de geboorte kan worden uitgereikt. Eigenlijk is deze precisering niet echt noodzakelijk. Een pas geboren kind is per definitie jonger dan 12 jaar;
- er wordt bepaald dat de afgifte eveneens door pleegouders en de verantwoordelijke van een pleeginstelling kan worden gevraagd (zie punten 8 en 9);
- er wordt voorzien dat de pleegouders en de verantwoordelijke van de pleeginstelling aangifte kunnen doen van verlies, diefstal en vernieling van het document. De Commissie stelt echter vast dat de problematiek van verlies, diefstal en vernieling wordt geregeld door artikel 16*sexies* van het besluit. Voor de duidelijkheid is aangewezen dat de passage m.b.t. aangifte door pleegouders en de verantwoordelijke van de pleeginstelling in artikel 16*sexies* wordt geïntegreerd zodat duidelijk is dat voor hen dezelfde verplichtingen gelden als voor personen die de ouderlijke macht uitoefenen. Dit is thans niet het geval. Krachtens het voorgestelde derde lid van artikel 16*bis*, § 1, kunnen pleegouders en de verantwoordelijke van de pleeginstelling desgevallend aangifte doen van verlies, diefstal of vernieling terwijl

artikel 16*sexies* voor de personen die de ouderlijke macht uitoefenen een verplichting inhoudt.

15. In het nieuwe artikel 16*bis* wordt tevens gepreciseerd dat het elektronisch identiteitsdocument dat aan een kind jonger dan 12 jaar wordt afgeleverd, geldig blijft tot de vervaldatum, zelfs indien het kind ondertussen 12 jaar is geworden. Aldus wordt vermeden dat een Belgisch kind gedurende een korte periode niet meer over een geldig identiteitsdocument zou beschikken, bijvoorbeeld wanneer het 12 jaar wordt in de periode dat het op reis is in het buitenland. Vermits aan een kind slechts een eID kan worden uitgereikt vanaf het bereiken van de leeftijd van 12 jaar, biedt een elektronisch identiteitsdocument dat na de 12° verjaardag nog beperkt geldig blijft, namelijk tot aan de vervaldag, een aanvaardbare oplossing temeer daar dit laatste dezelfde technische waarborgen biedt als de eID.

Artikel 5 ontwerp past artikel 16^{quater} van het besluit aan

16. In artikel 16*quater* van het besluit wordt de passage waarin wordt gesteld dat de geldigheidsduur van het elektronisch identiteitsdocument hoe dan ook een einde neemt als het kind 12 jaar wordt, weggelaten.

17. Deze aanpassing is een gevolg van de keuze die gemaakt werd in het nieuwe artikel 16*bis* (zie punt 15) en roept geen bijzondere bedenkingen op.

Artikel 6 ontwerp heft hoofdstuk I van het besluit op

18. Dit hoofdstuk handelt over het identiteitsstuk dat aan elk kind onder de 12 jaar wordt afgegeven n.a.v. zijn eerste inschrijving in het bevolkingsregister. Er wordt beslist om dit document niet langer af te leveren omdat het niet echt betrouwbaar is om de identiteit van een kind te bewijzen (geen foto, vrij gemakkelijk na te maken) en in de praktijk weinig nut heeft (wordt niet als reisdocument aanvaard).

19. Zoals reeds in punt 7 werd aangestipt, is de Commissie er voorstander van om het aantal identiteitsdocumenten m.b.t. een persoon te beperken. Hoe meer documenten hoe groter het risico op verwarring omdat ze niet allemaal voldoende geactualiseerd zijn. Ook het risico op verlies, diefstal en misbruik vergroot wanneer meerdere types identiteitsdocumenten in omloop zijn, zeker wanneer het gaat om documenten die gemakkelijk te vervalsen zijn. Het identiteitsstuk is voor vervalsers niet echt een uitdaging.

20. In die optiek is het afvoeren van het identiteitsstuk niet problematisch vermits, zowel voor niet-Belgische als Belgische kinderen, er nog slechts 1 bepaald type van identiteitsdocument zal worden afgeleverd.

21. Louter volledigheidshalve vestigt de Commissie er de aandacht op dat ingevolge de afschaffing van het identiteitsstuk ouders niet langer automatisch over een document beschikken waaruit blijkt dat hun kind ingeschreven is in het bevolkingsregister. Het identiteitsbewijs en het elektronisch identiteitsdocument bieden op dat vlak geen soelaas vermits de aflevering ervan facultatief is.

Artikelen 7 tot 11 van het ontwerp

22. Betreffen louter wetstechnische aanpassingen.

Louter volledigheidshalve

23. De Commissie betreurt dat de aflevering van het elektronisch identiteitsdocument momenteel beperkt is tot Belgische kinderen.

24. Voor volwassen vreemdelingen wordt, naar analogie met de eID voor Belgen, een elektronische vreemdelingenkaart uitgereikt. Het zou dus aangewezen zijn dat die analogie ook wordt doorgetrokken voor wat niet-Belgische kinderen betreft en dus wordt nagegaan in welke mate ook voor hen een gelijkwaardig elektronisch identiteitsdocument kan worden verschaft.

OM DEZE REDENEN de Commissie

verstrekt een gunstig advies m.b.t. het ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 december 1996 betreffende de verschillende identiteitsdocumenten voor kinderen onder de twaalf jaar.*

De Wnd. Administrateur,

(get.) Patrick Van Wouwe

De Voorzitter,

(get.) Willem Debeuckelaere